

Przedmowa

Opracowanie stanowi komentarz do ustawy z 6.3.2018 r. o Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej i Punkcie Informacji dla Przedsiębiorcy (Dz.U. z 2018 r. poz. 647), ustawy z 6.3.2018 r. o Rzeczniku Małych i Średnich Przedsiębiorców (Dz.U. z 2018 r. poz. 648), a także ustawy z 6.3.2018 r. o zasadach uczestnictwa przedsiębiorców zagranicznych i innych osób zagranicznych w obrocie gospodarczym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. z 2018 r. poz. 649). Przepisy te razem z ustawą z 6.3.2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz.U. z 2018 r. poz. 646) oraz ustawą z 6.3.2018 r. – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo przedsiębiorców oraz inne ustawy dotyczące działalności gospodarczej (Dz.U. z 2018 r. poz. 650) tworzą tzw. Konstytucję Biznesu. Począwszy od 1989 r. do czasu wejścia w życie aktów prawnych składających się na Konstytucję Biznesu, w tym komentowanych ustaw, tj. co do zasady do 30.4.2018 r., zasady podejmowania i wykonywania działalności gospodarczej w Polsce były normowane przede wszystkim w trzech kolejnych ustawach: z 23.12.1988 r. o działalności gospodarczej (Dz.U. Nr 41, poz. 324 ze zm.), z 19.11.1999 r. – Prawo działalności gospodarczej (Dz.U. Nr 101, poz. 1178 ze zm.), a także z 2.7.2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (t.j. Dz.U. z 2017 r. poz. 2168 ze zm.).

Komentarze do CEIDGU, RMiŚPU i PrzedZagrObrGospU zostały uszeregowane w kolejności uchwalania tych aktów prawnych przez ustawodawcę (w Dz.U. z 2018 r., kolejno poz. 647, 648 i 649), która nawiązuje do ich zestawienia w porządku alfabetycznym z uwagi na brzmienie poszczególnych tytułów. Kolejność ta stanowiła jednocześnie dla Redaktora tego komentarza podstawę do sformułowania tytułu niniejszego opracowania zawierającego komentarze do trzech aktów prawnych – CEIDGU, RMiŚPU i PrzedZagrObrGospU.

W opracowaniu zamieszczono także odrębne alfabetyczne zestawienia wyciągów z przepisów wybranych z grupy najważniejszych aktów prawnych stanowiących przepisy szczególne, do których odsyła każda z komentowanych ustaw, wraz z poprzedzającymi je, zwartymi wprowadzeniami do tych zestawień.

Niniejszy komentarz jest drugim z serii komentarzy, które odnoszą się do poszczególnych aktów prawnych, składających się na Konstytucję Biznesu, po wydanym wcześniej pod moją redakcją naukową komentarzu do Prawa przedsiębiorców i przepisów wprowadzających do Konstytucji Biznesu (C.H. Beck, Warszawa 2019), który uzyskał status bestselera wydawniczego. Należy w tym miejscu zaznaczyć, że podstawowy akt prawny z obszaru Konstytucji Biznesu – PrPrzed – w zamiarze jego projektodawcy, tj. Rządu Rzeczypospolitej Polskiej (zob. Uzasadnienie do projektu ustawy – Prawo przedsiębiorców, s. 1), jest jednym z głównych elementów przebudowy i reformy prawnoinstytucjonalnego otoczenia przedsiębiorców,

a także wykonywanej przez nich działalności gospodarczej, a jej uchwalenie stanowi konsekwencję realizacji sformułowanych w „Planie na Rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju” (przyjętym uchwałą Nr 14/2016 Rady Ministrów z 16.2.2016 r.) i „Strategii na Rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju” zapowiedzi uchwalenia nowego aktu prawnego, który będzie w sposób całościowy i spójny regulował ogólne zasady wykonywania działalności gospodarczej w Polsce. W PrPrzed uregulowano podstawowe zasady podejmowania, wykonywania i zakończenia działalności gospodarczej, w tym następujące zagadnienia: 1) zakres zastosowania ustawy i wyłączenia z zakresu jej stosowania (art. 1, art. 4 ust. 3 oraz art. 6); 2) podstawowe pojęcia ustawowe (art. 3, art. 4 ust. 1 i 2, art. 5 i art. 7); 3) podstawowe zasady wiążące przedsiębiorców oraz organy władzy publicznej w ich relacjach z przedsiębiorcami (art. 2 i art. 8–15); 4) Rzecznik Małych i Średnich Przedsiębiorców (art. 16); 5) podstawowe reguły podejmowania, wykonywania, zawieszenia i zakończenia działalności gospodarczej, zwłaszcza związanych z rejestrowaniem przedsiębiorców (art. 17–26); 6) podstawowe zasady i reguły załatwiania przez organy władzy publicznej spraw z zakresu działalności gospodarczej, w tym zasadę szybkości działania (art. 27), zasadę współdziałania organów (art. 28), odformalizowanie załatwiania spraw (art. 29–31), wydawanie przez organy władzy publicznej objaśnień prawnych z zakresu działalności gospodarczej (art. 33), wydawanie przez władzę publiczną interpretacji indywidualnych w sprawach świadczeń przedsiębiorców z zakresu działalności gospodarczej (art. 34), zdjęcie z przedsiębiorców ryzyka zastosowania się do interpretacji indywidualnej, objaśnień prawnych oraz do utrwalonej praktyki administracyjnej (art. 35), Punkt Informacji dla Przedsiębiorcy (art. 36); 7) podstawowe zasady koncesjonowania działalności gospodarczej (art. 37–40); 8) podstawowe zasady udzielania zezwoleń na działalność gospodarczą (art. 42 i art. 43); 9) działalność gospodarcza regulowana (art. 43); 10) gwarancja większego legalizmu w trakcie dokonywania kontroli przedsiębiorcy (art. 45); 11) reguły planowania kontroli i uprzedniego uprzedzania przedsiębiorców o kontrolach (art. 47 i art. 48); 12) uregulowanie czynności kontrolnych (art. 49–53); 13) zakaz podejmowania i prowadzenia więcej niż jednej kontroli działalności przedsiębiorcy (art. 54); 14) ustalenie czasu trwania wszystkich kontroli organu kontroli u przedsiębiorcy w jednym roku kalendarzowym (art. 55 i art. 56); 15) reguły prowadzenia książki kontroli (art. 57), zakaz powtórnych kontroli o tożsamym przedmiocie (art. 58); 16) sprzeciwy przedsiębiorców wobec kontroli i ich załatwianie (art. 59); 17) rodzaje kontroli o szczególnym reżimie prawnym (art. 61–65); 18) zasady opracowywania projektów aktów normatywnych z zakresu prawa gospodarczego (art. 66–68 oraz art. 71); 19) opracowywanie ocen oraz przeglądów funkcjonowania aktów normatywnych dotyczących podejmowania, wykonywania i zakończenia działalności gospodarczej (art. 69 i art. 70).

Zakres regulacji PrPrzed nie obejmuje jednak szczegółowego unormowania zagadnień dotyczących: 1) Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej („CEIDG”, które były poprzednio uregulowane

w art. 23–39b SwobDziałGospU), 2) pojedynczego punktu kontaktowego (do którego odnosily się poprzednio art. 22a–22h SwobDziałGospU), 3) instytucji Rzecznika Małych i Średnich Przedsiębiorców, a także 4) działalności gospodarczej osób zagranicznych i przedsiębiorców zagranicznych (uregulowanej poprzednio w art. 13 i art. 85–102a SwobDziałGospU). Ustawodawca przyjął w tym obszarze dosyć niejednorodną i niekonsekwentną koncepcję regulacji, w ramach której PrPrzed ma zawierać podstawy unormowania danej instytucji prawnej wraz z odesłaniem do materii szczegółowej uregulowanej w ustawach odrębnych, albo – przynajmniej (blankietowo), odsyłać w zakresie unormowania określonych kwestii do odrębnych ustaw (zob. Uzasadnienie do projektu ustawy – Prawo przedsiębiorców, s. 14).

W CEIDGU zastąpiono dotychczas obowiązujące przepisy regulujące zasady działania pojedynczego punktu kontaktowego, jak również Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej (CEIDG), które były zawarte odpowiednio w rozdziale 2a i rozdziale 3 uchylonej 30.4.2018 r. ustawy z 2.7.2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (SwobDziałGospU). W zakresie CEIDG i Punktu Informacji dla Przedsiębiorcy (PIP) uchwalenie CEIDGU stanowi konsekwencję uchylecia SwobDziałGospU oraz zastąpienia jej w obszarze wyłączającym przedmiotowe uregulowania – ustawą PrPrzed (zob. Uzasadnienie do projektu ustawy o CEIDGU, s. 1). Do CEIDGU zostały przeniesione poprzednio obowiązujące przepisy zawarte w rozdziale 3 SwobDziałGospU dotyczącym CEIDG. Zostały one usystematyzowane. W ustawie tej wprowadzono ponadto nowe rozwiązania prawne, których celem jest bardziej sprawna i skuteczna obsługa przedsiębiorców, poprzez m.in. zmniejszenie liczby danych wpisowych, uproszczenie procesu rejestracji oraz zmiany danych we wpisie w CEIDG, a także ułatwienie zawieszania i wznowiania wykonywania działalności gospodarczej. Celem nowych rozwiązań prawnych w zamiarze ustawodawcy (zob. Uzasadnienie do projektu ustawy o CEIDGU, s. 1–2) było w szczególności: 1) umożliwienie udostępniania w CEIDG informacji o udzielonych przez przedsiębiorców pełnomocnictwach oraz ustanowionych prokurentach; 2) dokonanie nowego podziału danych wpisywanych do CEIDG na dane ewidencyjne przedsiębiorcy i dane informacyjne o przedsiębiorcy; 3) wprowadzenie zasady automatycznego wznowienia wykonywania działalności po upływie wskazanego przez przedsiębiorcę okresu zawieszenia; 4) realizacja – wynikającej z PrPrzed – zasady możliwości zawieszenia, przez przedsiębiorców – osoby fizyczne, wykonywania działalności gospodarczej na czas nieokreślony (poprzednio dopuszczalny okres wynosił, co do zasady, maksymalnie 24 miesiące); 5) wprowadzenie zasady, że zmiany danych informacyjnych o przedsiębiorcy można dokonać w dowolnym terminie; 6) stworzenie podstawy prawnej do udostępniania ministrowi właściwemu do spraw gospodarki danych gromadzonych przez ZUS i CRP-KEP, co będzie miało istotny wpływ na usprawnienie postępowań administracyjnych toczących się w ramach CEIDG; 7) w zakresie PIP – doprecyzowanie zadań organów, które realizują sprawy lub mogą udzielić praktycznych informacji dotyczących zagadnień związanych z podejmowaniem, wykonywaniem i zakończeniem

Przedmowa

działalności gospodarczej (zakresem obowiązku informacyjnego są objęte także zagadnienia związane z kontrolą sprzętu i inspekcjami lokali wykorzystywanych do prowadzenia działalności gospodarczej); 8) zastosowanie ułatwień przy wykorzystywaniu funkcjonalności pozwalających na realizację spraw w pełni drogą elektroniczną za pośrednictwem PIP, np. poprzez możliwość wykorzystania ponownie wcześniej wprowadzonych do systemu danych (zob. Uzasadnienie do projektu ustawy o CEIDGU, s. 1–2).

Propozycja wprowadzenia do polskiego prawa podstaw normatywnych funkcjonowania Rzecznika Przedsiębiorców została zawarta przez Radę Ministrów po raz pierwszy w projekcie z 10.2.2017 r. ustawy o Komisji Wspólnej Rządu i Przedsiębiorców oraz Rzeczniku Przedsiębiorców (<https://legislacja.rcl.gov.pl/projekt/12295219/katalog/12416319/#12416319>, dostęp: 29.1.2019 r.). Zgodnie z tym projektem Rzecznik Przedsiębiorców miał stać na straży praw wszystkich przedsiębiorców, natomiast w swoich działaniach miał uwzględniać w szczególności interes mikroprzedsiębiorców oraz małych i średnich przedsiębiorców (art. 18 ust. 2–3 projektu). Ostatecznie w wyniku uwag zgłoszonych w ramach uzgodnień międzyresortowych oraz konsultacji publicznych projektodawca uznał, że Rzecznik Przedsiębiorców powinien stać na straży praw wyłącznie mikroprzedsiębiorców oraz małych i średnich przedsiębiorców.

W RMiŚPU, a także w art. 210 ust. 1 PWPPrzed ustanowiono w Rzeczypospolitej Polskiej w nawiązaniu do ustawodawstw państw obcych (w których tego rodzaju rozwiązania istnieją), podstawy funkcjonowania organu stojącego na straży praw mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców. Należy zauważyć, że w niektórych innych państwach na świecie funkcjonują Rzecznicy Przedsiębiorców, którzy stoją na straży praw wszystkich przedsiębiorców, jak jest np. w Gruzji czy na Ukrainie. W Korei Południowej działa Rzecznik Małych i Średnich Przedsiębiorców. Z kolei w Australii do kompetencji Rzecznika należy także ochrona praw przedsiębiorstw rodzinnych, natomiast w USA na poziomie państwowym – również ochrona praw rolników. W UE utworzono ponadto w 2011 r. Sieć Wysłanników ds. MŚP będących nieformalną grupą doradczą Komisji, składającą się z reprezentantów władz państw członkowskich odpowiedzialnych za MŚP (krajowych wysłanników ds. MŚP). Zadaniem tych Wysłanników jest monitorowanie implementacji w państwach członkowskich UE Komunikatu Komisji do Rady, Parlamentu Europejskiego, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów z 25.6.2008 r. (szerzej zob. uwagi zawarte w komentarzu do art. 1 RMiŚPU).

W trakcie prac związanych z przygotowaniem Konstytucji Biznesu, ustawodawca zauważył ponadto potrzebę połączenia w ramach jednego, odrębnego aktu prawnego, tj. PrzedZagrObrGospU, regulacji dotyczącej transgranicznej działalności usługowej, oddziałów oraz przedstawicielstw przedsiębiorców zagranicznych, a także pozostałych zasad uczestnictwa przedsiębiorców zagranicznych i innych osób zagranicznych w obrocie gospodarczym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Zagadnienia te były poprzednio przedmiotem unormowania w SwobDziałGospU oraz w ustawie

z 4.3.2010 r. o świadczeniu usług na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (t.j. Dz.U. z 2016 r. poz. 893 ze zm.), które zostały uchylone 30 kwietnia 2018 r. Ustawodawca uznał, że SwobDziałGospU pomimo wielu nowelizacji nie stanowi zbioru zasad publicznego prawa gospodarczego, a zawarte w niej uregulowanie odnoszące się do przedsiębiorców zagranicznych jest nieczytelne, nieprecyzyjne i niezupełne, co znacznie utrudnia jego interpretację oraz zastosowanie. Zauważył ponadto m.in., że unormowania zawarte w ustawie o świadczeniu usług na terytorium RP wymagają ich dostosowania do dynamicznie zmieniającej się rzeczywistości, w tym także z perspektywy dotychczasowych doświadczeń związanych ze stosowaniem tych unormowań (zob. Uzasadnienie do projektu PrzedZagrObrGospU, s. 1). Podstawowymi celami uchwalenia PrzedZagrObrGospU były zatem z tej perspektywy przede wszystkim możliwie kompleksowe uregulowanie zasad uczestnictwa przedsiębiorców zagranicznych i innych osób zagranicznych w obrocie gospodarczym na terytorium RP poprzez usytuowanie tych zasad w jednej ustawie, pełniejsza implementacja przepisów dyrektywy usługowej w zakresie swobodnego przepływu usług, a także unormowanie aktywności podmiotów, które nie świadczą usług w celu zarobkowym.

Podobnie jak w PrPrzed (art. 72), w CEIDGU (art. 67), RMiŚPU (art. 18) oraz w PrzedZagrObrGospU (art. 44), ustawodawca zamieścił przepis końcowy, który stanowi, że każda z tych ustaw wchodzi w życie w terminie i na zasadach określonych w odrębnej ustawie – PWPrPrzed. Podstawowy termin wejścia w życie Konstytucji Biznesu jest zgodny z przepisem § 1 ust. 1 uchwały Nr 20 Rady Ministrów z 18.2.2014 r. w sprawie zaleceń ujednolicenia terminów wejścia w życie niektórych aktów normatywnych (M.P. z 2014 r. poz. 205). Zgodnie z art. 1 ust. 2–4 PWPrPrzed ustawy CEIDGU, RMiŚPU i PrzedZagrObrGospU weszły w życie po upływie 30 dni od dnia ich ogłoszenia (tj. 30.4.2018 r.).

W drodze wyjątku od wyżej przywołanej zasady ogólnej, przepisy art. 52 ust. 2 i 9 oraz art. 57 CEIDGU, normujące kilka nowych funkcjonalności wymagających istotnych zmian w systemie teleinformatycznym Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej (CEIDG), w systemie Punktu Informacji dla Przedsiębiorcy (PIP) oraz w systemach z nimi współpracujących, weszły w życie 1.7.2018 r. Zgodnie zatem z art. 52 ust. 2 CEIDGU już od 1.7.2018 r. PIP powinien umożliwić wysłanie drogą elektroniczną wniosku i uzyskanie zaświadczenia o niezaleganiu: 1) w opłaceniu składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych; 2) z realizacją ciężących na przedsiębiorcy zobowiązań podatkowych. W świetle natomiast art. 52 ust. 9 CEIDGU od tej daty w przypadku złożenia wymienionego wyżej wniosku, PIP powinien umożliwić uiszczenie opłaty skarbowej, o ile taka jest wymagana, na rachunek właściwego organu. Zgodnie natomiast z art. 57 w zw. z art. 56 CEIDGU w celu zapewnienia możliwości przeprowadzenia spraw wskazanych w art. 51 ust. 3 pkt 1 CEIDGU, w pełni za pomocą środków komunikacji elektronicznej, w przypadku gdy przeprowadzenie sprawy wymaga wniesienia opłaty, organy prowadzące te

sprawy zapewniają, za pośrednictwem PIP, możliwość dokonania płatności elektronicznie z możliwością wystawienia elektronicznego poświadczenia dokonania opłaty. Odnosi się to do spraw związanych z: 1) podejmowaniem, wykonywaniem i zakończeniem działalności gospodarczej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, 2) uznawaniem kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej, z wyłączeniem odbycia stażu adaptacyjnego i przystąpienia do testu umiejętności, 3) świadczeniem usług transgranicznych w rozumieniu przepisu art. 5 pkt 10 ustawy z 22.12.2015 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej (t.j. Dz.U. z 2016 r. poz. 65 ze zm.) oraz wykonywaniem usługowej działalności transgranicznej w rozumieniu przepisów PrzedZagrObrGospU, 4) wydaniem europejskiej legitymacji zawodowej, o której mowa w przepisach rozdziału 6 Kwal-ZawUEU.

Jednocześnie zgodnie z art. 191–193 PWPrPrzed 30.4.2018 r. zostały uchylone: 1) ustawa z 6.7.1982 r. o zasadach prowadzenia na terytorium Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej działalności gospodarczej w zakresie drobnej wytwórczości przez zagraniczne osoby prawne i fizyczne (Dz.U. z 1989 r. poz. 148 ze zm.), 2) ustawa z 2.7.2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (t.j. Dz.U. z 2017 r. poz. 2168 ze zm.), 3) ustawa z 4.3.2010 r. o świadczeniu usług na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (t.j. Dz.U. z 2016 r. poz. 893 ze zm.). Z kolei w rozdziale 4 PWPrPrzed (tj. w art. 194 i n. tej ustawy) zatytułowanym „Przepisy przejściowe, dostosowujące i przepis końcowy” zostały zawarte szczegółowe unormowania z tego obszaru.

Niniejszy komentarz został opracowany przez samodzielnych pracowników naukowych pochodzących z różnych ośrodków akademickich w Polsce, w tym Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II, Uniwersytetu w Białymstoku, Uniwersytetu Jagiellońskiego, Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej i Uniwersytetu Wrocławskiego, będących cenionymi przedstawicielami nauki oraz praktyki stosowania prawa publicznego gospodarczego, stanowiącego dziedzinę prawa publicznego (dr hab. *Tomasz Długosz* z UJ i dr hab. *Anna Piszcz*, prof. UwB), prawa prywatnego gospodarczego (prawa handlowego), które jest jedną z gałęzi prawa prywatnego (w tym cywilnego – dr hab. *Grzegorz Kozieł*, prof. UMCS, dr hab. *Adrian Niewęglowski* z UMCS i dr hab. *Piotr Zakrzewski*, prof. KUL) albo zarówno prawa publicznego, jak i prawa prywatnego (dr hab. *Edyta Rutkowska-Tomaszewska* z UW).

Uzasadnieniem dla takiego doboru Autorów Komentarza jest to, że określona, istotna część zagadnień uregulowanych w komentowanych ustawach (tym bardziej w poprzednio obowiązujących ustawach, zwłaszcza w SwobDziałGospU) ma (w przypadku poprzednio obowiązujących ustaw – miała) charakter kwestii o znaczeniu międzygałęziowym, które są zaliczane zarówno do prawa publicznego gospodarczego, stanowiącego jedną z gałęzi prawa publicznego, jak i do prawa prywatnego gospodarczego (prawa handlowego), które jest jedną z dziedzin prawa prywatnego (w tym

– zgodnie z zasadą jedności prawa cywilnego – do prawa cywilnego). Odnosi się to w obszarze regulacji komentowanych ustaw m.in. do kwestii zasad działania (funkcjonowania) CEIDG, postępowania w sprawie i skutków wpisów przedsiębiorców do CEIDG, zasad prowadzenia działalności gospodarczej w Polsce przez przedsiębiorców zagranicznych, w tym przez oddziały i przedstawicielstwa tych przedsiębiorców. Wyrazem tego, w tym sygnalizowanej międzygałęziowości, jest m.in. zakres merytoryczny opracowań, w tym także podręczników z obszaru prawa handlowego, który obejmuje wymienione wyżej zagadnienia w ramach tzw. części ogólnej prawa handlowego (np. zasady działania, postępowanie w sprawie oraz skutki wpisów do CEIDG), jak również w ramach tzw. części podmiotowej (np. prowadzenie działalności gospodarczej przez oddziały i przedstawicielstwa przedsiębiorców zagranicznych). Takie ujęcie wymienionych zagadnień możemy spotkać w szczególności w podręczniku pt. *Prawo handlowe*, autorstwa przedstawiciela nauki prawa cywilnego i handlowego (a zatem prywatnego, nie publicznego) – *A. Kidyby*, w którym Autor ten od wielu lat przedstawia także, poza wyżej wymienionymi, wprawdzie w zarysie, jednak także charakterystyczne dla publicznego prawa gospodarczego, a nie prawa handlowego, zagadnienia działalności regulowanej, w tym także koncesji czy zezwoleń (zob. *A. Kidyba*, *Prawo handlowe*, Warszawa 2016, s. 1–38, 87–92, 173–176, 743–752).

Podobnie jak w przypadku wydanego pod moją redakcją naukową Komentarza do ustawy – *Prawo przedsiębiorców* oraz Przepisów wprowadzających do Konstytucji Biznesu, skład zespołu autorskiego komentarza w zamiarze jego redaktora miał wyrazić bliską mu ideę wyrażającą potrzebę współpracy, a nie konkurencji, zarówno w obszarze naukowym, jak i na płaszczyźnie praktyki stosowania prawa przedstawicieli nauki prawa publicznego (w tym publicznego prawa gospodarczego), a także przedstawicieli prawa prywatnego (w tym prawa handlowego). Pozostaje ona ściśle związana z występowaniem we współczesnym systemie prawnym (we współczesnych przepisach prawa) złożonych i trudnych pod względem teoretycznym oraz praktycznym instytucji (w tym konstrukcji) prawnych łączących elementy prawa publicznego i prywatnego stanowiących wyraz tzw. hybrydyzacji prawa (w tym instytucji prawnych), jak również zagadnień międzygałęziowych (stanowiących przedmiot zainteresowania prawa publicznego oraz prywatnego, takich jak wymienione wyżej zagadnienia), co wymaga, w celu ich wyjaśnienia, sięgnięcia po wiedzę i doświadczenie zarówno przedstawicieli prawa publicznego, jak i prywatnego, a być może także ich bezpośredniej współpracy.

Duże znaczenie dla doboru Autorów komentarza miały także przebieg, a także doniosłe rezultaty dyskursu naukowego, który miał miejsce podczas organizowanych z mojej inicjatywy w Lublinie trzech edycjach ogólnopolskich konferencji naukowych pt. *Prawo cywilne i handlowe w działaniach administracji* w 2016 r. (o podtytule „Zagadnienia istniejące, projektowane i postulaty de lege ferenda”), w 2017 r. (o podtytule „Stanowienie, wykładnia i stosowanie”), a także w 2018 r. (o podtytule „Tradycja i nowoczesność

Przedmowa

w instytucjach prawnych”), który dotyczył zagadnień z pogranicza prawa publicznego oraz prywatnego. Efektem tych dyskusji naukowych są wydane pod moją redakcją naukową monografie: *Prawo cywilne i handlowe w działaniach administracji*. Rozwiązania istniejące, projektowane i postulaty *de lege ferenda*, Lublin 2017, *Prawo cywilne i handlowe w działaniach administracji*. Stanowienie, wykładnia i stosowanie, Lublin 2018 oraz *Prawo cywilne i handlowe w działaniach administracji*. Tradycja i nowoczesność w instytucjach prawnych, cz. 1, Zeszyty Naukowe KUL 2018, Nr 4.

Zamierzeniem Autorów komentarza było, we wszystkich przypadkach, w których okazało się to – ze względu na rozmiar komentowanej regulacji i samego komentarza – możliwe, wprowadzenie do każdego z komentarzy spisu treści, uwag ogólnych (wprowadzających), porównania do poprzednich regulacji w tym obszarze, odwołanie się do intencji ustawodawcy wyrażonej w Uzasadnieniu do projektów komentowanych ustaw, jak również możliwie szczegółowego wyjaśnienia unormowanych w poszczególnych artykułach zagadnień, uwzględnienie podstawowych, odnoszących się do poszczególnych komentowanych zagadnień przepisów PWPPrZed, syntetyczne przedstawienie albo zasygnalizowanie zagadnień z obszaru aktów prawnych, do których odwołują się komentowane ustawy, a także odesłania w zakresie pozostałych kwestii uregulowanych poza nimi bądź poruszonych w komentarzach do innych przepisów tych ustaw – do innych, stosownych aktów prawnych, komentarzy do pozostałych przepisów, oraz literatury i orzecznictwa. Z uwagi na to, że komentowane ustawy w znacznym zakresie opierają się na unormowaniach zawartych w poprzednio obowiązujących przepisach, w tym przede wszystkim SwobDziałGospU, a także ze względu na stosunkowo krótki, obejmujący niewiele ponad 14 miesięcy, okres ich obowiązywania i związaną z tym liczbę opublikowanych szczegółowych opracowań dotyczących poruszanych w nich zagadnień, w Komentarzu zamieszczono odesłania przede wszystkim do aktualnych: literatury oraz orzecznictwa odnoszącego się do poprzednio obowiązujących ustaw, w tym zwłaszcza do SwobDziałGospU.

Komentarz ma charakter utworu zbiorowego, w ramach którego poszczególne Autorzy zaprezentowali własne, autorskie poglądy w zakresie opracowanych, w tym wyjaśnianych przez siebie zagadnień składających się na unormowania zawarte w poszczególnych artykułach komentowanych ustaw.

Autorzy Komentarza wyrażają nadzieję, że może być on przydany zarówno dla teoretyków, jak i praktyków stosowania prawa, w tym zwłaszcza prawa gospodarczego (zarówno publicznego, jak i prywatnego), a także może stanowić podstawę do dalszych rozważań oraz dyskusji nad stanowieniem, wykładnią oraz stosowaniem prawa w tym obszarze.

W tym miejscu pragnę bardzo serdecznie podziękować Autorom za trud włożony w opracowanie niniejszego Komentarza, a także wszelką pomoc i życzliwość związaną z tym przedsięwzięciem.

redaktor naukowy
– dr hab. *Grzegorz Koziół*, prof. UMCS

Lublin, sierpień 2019 r.